

Uunga allannguutissatut siunnersuut:

Meeqqat tapersorneqarnissaanut Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx xxx 2017-imeersoq

Aappassaaneerneqarnissaani Naalakkersuisunit saqqummiussaq

§ 11-mut

1. § 11, *imm. 4*, ima allassimalissaaq:

”*Imm. 4.* Nakkutilliinermik ingerlatsivik ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi pissutsinik ernumanaateqarsinnaasunik malugisaqaruni, kommuninut meeqqap ulloq unnuarlu angerlassimaffianut akisussaasunut, pisariaqartitsineq naapertorlugu nalunaaruteqassaaq.”

§ 19-mut

2. § 19, *imm. 1*, ima allassimalissaaq:

“Kommunalbestyrelsi nalunaarummik tigusaqaruni, tak.§§ 15, 16 imaluunniit 17, akunnerit 24-t iluanni isumaginnikkut misissuutitsinissamik tunngavissaqarnerisooq aalajangiiffigissavaa tak.§ 45.”

3. § 19, *imm. 3*, ima allassimalissaaq:

”*Imm. 3.* Nalunaarummik tigusinermi isumaginnikkut misissuineq ikiuigallernerlu ingerlaannartumik aallartinneqassapput, taamaattoq kingusinnerpaamik akunnerit 24-t iluanni, nalunaaruteqarnerup kommunalbestyrelsi pasitsaassaqaartilerpagu uku pillugit:

- 1) paarsinerluttoqarsimaneranik,
- 2) meeqqamik imaluunniit illoqatigiinni inoqutigiit allat akornani nakuusertoqarsimaneranik imaluunniit siorasaarisoqarsimaneranik, imaluunniit
- 3) meeqqamik kinguaassiutitigut atornerluisoqarsimaneranik.“

§ 20-mut

4. § 20, *imm. 1* ima allassimalissaaq:

”Kommunalbestyrelsi meeqqamat, ilaqutaasunut imaluunniit meeqqap isumassuisuinit kiisalu angajoqqaanngortussanut meeqqap peroriartornera, atuarnera, ilinniagaqarnera, atugarissaarnera il.il. pillugit siunnersuisinnaavoq. Siunnersuinerup siunertaraa inuttut ajornartorsiulersinnaanermik pinaveersaartitsinissaaq, meeqqallu maannakkorpiaq ajornartorsiutigisaanik ikiorneqarnissaa. Piffissaaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu siunertaavoq ilaqutariit imaluunniit meeqqamik isumassuisut meeraq peqatigalugu meeqqap ilaqutariillu ajornartorsiutaannik nammineerlutik qaangiiniarsinnaalernissaaq.”

§ 22-mut

5. § 22, *imm. 3*, ima allassimalissaaq:

”*Imm. 3.* Kommunalbestyrelsip tapersersortaallunilu attaveqarfigisartagassaaq atorfinitsissavaa, taannalu taamatut sulinissamat immikkut piginnaasaqassaaq.”

6. § 22-mi imm.3-p kingorna immikkoortoq nutaaq ilanngunneqassaaq:

“*Imm. 4.* Atorfininnermut atatillugu aammalu pissutsit immikkut ittut pisariaqarlersitsippata, tapersersortaallunilu attaveqarfigisartagassaq akuersitinneqassaaq meeqqanik pinerlussimannginnermut kiisalu pillagaasimannginnermut uppersaatinik tunniussinissaanut.”

Imm. 4 matuma kingorna *imm. 5-inngussaaq*.

7. § 22, imm.5, ima allassimalissaaq:

”*Imm. 5.* Naalackersuisut tapersersortaallunilu attaveqarfigisartagassamut pisinnaasanut – piginnaasanullu piumasaqaatit pillugit erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.”

§ 34-mut

8. § 34, imm. 3, ima allassimalissaaq:

”*Imm. 3.* Naalackersuisut ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pillugit erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, matumani ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni immikkoortortat isumannaallisakkat kiisalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisunut pisortanullu tamanut tunngatillugit pillagaasimannginnermik meeqqanillu pinerliisimannginnermut uppersaatinik ilanngullugit.”

§ 39-mut

9. § 39-mi ilanngunneqassaaq imm.4 kingorna immikkoortoq nutaaq:

”*Imm.5.* Angajoqqaaviit, angajoqqaatut oqartussaaffimmik tigumminningitsut, aalajangersakkami pineqanngillat.”

Imm. 5 matuma kingorna *imm. 6-inngussaaq*.

§ 40-mut

10. § 40, imm.1, ima allassimalissaaq:

“Ikorsiinissamik suliniuteqarnerit, ikorsiinissamillu suliniuteqarnerit immikkut ittut kiisalu ikorsiinissamik suliniuteqarnerit sukannerit, tak. kapitalini 7-9-ni aalajangersakkat, kiisalu tamakku pillugit suliniuteqareernermit malitseqartitsilluni suliniutit unitsinneqassapput, taakku malillugit sulinermit anguniarneqartut anguneqarpata, imaluunniit ikorsiinermik suliniuteqarnikkut siunertarineqartut tunngavissaarukkaangata.”

§ 46-mut

11. § 46 imm. 1, ima allassimalissaaq:

”Kommunalbestyrelsi meeqqamat iliuusissanut pilersaarummik allaganngorlugu suliaqassaaq: 1) isumaginninnikkut misissuinermit atatillugu, tak. § 45,

2) ikiorsiinissamik suliniuteqarnernik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqartinnagu, tak. §§ 21 aamma 25, aamma inissiinissaq pillugu, tak. §§ 27 imaluunniit 28,

3) angajoqqaanngortussanut ikiorsiinissamik suliniuteqarnernik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqartinnagu, tak. aamma § 26,

4) ikiorsiinerit unitsinneqarnissaannik aalajangiisoqartinnagu, tak. §§ 21 aamma 25, kiisalu suliniuteqareernermit malitseqartitsineq, tak. § 40, aamma

5) suliniuteqareernermit malitseqartitsinissamik aallartitsisoqarnissaa pillugu aalajangiisoqartinnagu, tak. § 42.”

12. § 46 imm. 2 ima allassimalissaaq:

“ 2) meeqqap angajoqqaaminut isumassuisuminullu qanigisaminut aalajangersimasumik inuttut attaveqarnissaa imaluunniit atassuteqarnissaa qanoq ililluni qulakkeerneqassanersoq allaaserineqassaaq, tamanna pissaaq meeqqamat ajoqutaassanngitsutut nalilerneqarpat.

§ 50-mut

13. § 50, imm 1 ima allassimalissaaq:

”Kommunalbestyrelsi angajoqqaanngortussanit imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassusilimmit meeqqamiillu, taanna 15-inik ukioqalersimappat, ikiorsiinissamik suliniuteqarnissanik, tak. § 21, immikkut ittunik ikiorsiinissanik, tak. § 25, imaluunniit ikiorsiinissanik suliniuteqarnernik sukannernerusunik, tak. § 27, taamaattoq tak. imm. 2, aalajangiisoqartinnagu, allaganngorlugu akuersissummik pissarsiniassaaq. Suliniuteqareernermit malitseqartitsinermik, tak. § 42, aalajangiisoqartinnagu, kommunalbestyrelsi meeqqamit imaluunniit inuusuttumit allaganngorlugu akuersissummik pissarsiniassaaq.”

Immikkoortut nutaat

14. § 50-ip kingorna, kapitali 12-imi immikkoortut nutaatut ikkunneqassapput:

” Siusissukkut pinaveersaartitsiniarluniluunniit sulinermit paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq”

§ 51. Atuarfik, atuareernermit ornittagaq, napparsimasunik paarsisut, peqqissaasut, nakorsat, kigutit nakorsaat kigutigissaasullu kommunip peqqissaaviani atorfeqartut, ulluunerani neqeroorutit,

sunngiffimmi ornittagaq oqartussaasullu meeqqanik atugarliortunik sullissinerup iluani suliassanik suliaqartartuusut meeqqap inuttut ilaquuttaminilu atugarisai, inummut namminerup tunngalluinnartut pillugit paasissutissat akunnerminni paasissutissiissutigisinnaavaat, paasissutisseeqatigiinneq meeqqat atugarliortut pillugit siusissukkut pinaveersaartitsiniarluniluunniit suleqatigiinnermut ata tillugu pisariaqartuusorineqarpat.

Imm. 2. Meeraq aalajangersimasoq pillugu suliassami paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq, tak. kapitalit 7-imiit 9-mut aamma § 42, ataatsimiinnermi ataasiartumik pisinnaavoq. Immikkut ittumik pisoqartillugu oqartussaasut suliffeqarfiillu imm. 1-imi taaneqartut akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq malitseqartitsilluni ataatsimiinnermi pisinnaavoq.

Imm. 3. Suliffeqarfiit imminnut pigisut namminersortunilluunniit pigineqartut, katsorsaaviit namminersortut atuarfiilluunniit namminersortut pisortat imm. 1-imi taaneqartut suliassaataannik suliaqartuusut, akunnerminni aammalu pisortanut suliffeqarfinnullu imm. 1-imi taaneqartunut paasissutissanik imm. 1-imi taaneqartutuulli annertutigisumik paarlaasseqatigiissinnaapput.

Imm. 4. Oqartussaasut suliffeqarfiillu imm. 1-imiit 3-mut malillugit paasissutissanik ingerlatitseqqisinnaasut taamaaliornissaminnut pisussaaffeqanngillat.

Politiinut unnerluussisussaatitaasunullu paasissutissanik ingerlatitseqqiinerit

§ 52. Kommunini oqartussaasut meeqqanik inuusuttunillu atugarliortunik sullissinerup iluani suliassanik isumaginnittuusut politiinut unnerluussisussaatitaasunullu meeqqap inuttut ilaquuttaminilu atugarisai, inummut namminerup tunngalluinnartut, pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqisinnaapput, ingerlatitseqqiinneq meeqqat naapertuilluanngitsuliorfigineqarnissaannik pinaveersaartitsinerup atatillugu pisariaqarsorineqarpat.

§§ 51-miit 60-mut imaalissapput §§ 53-miit 62-mut

§ 52-mut (§ 54-nngorpoq)

15. § 52, *imm. 4*, ima allassimalissaaq:

”Imm. 4. Naalakkersuisut ataatsimiititaliaq sinnerlugu allattoqarfimmik isumaginnissapput.”

16. § 52, *imm. 5*, ima allassimalissaaq:

Imm. 5. Naalakkersuisut ataatsimiititaliap sulianik ingerlatitsisarnissaanut, suleriaasissaanut, kiisalu ataatsimiititaliap ilisimasalinnik oqaaseqaatinik pissarsiniartariaqarsinnaaneranut erseqqinnerusunik malitarisassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 58-mut (§ 60-nngorpoq)

17. § 58, *imm. 1*, ima allassimalissaaq:

”Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat una malillugu aalajangigai, Isumaginnermi Naammagittaalliortarfimmuut naammagittaalliuutigineqarsinnaappuut Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuunneqarneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat malillugit.”

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

Allannguutissatut siunnersuut pingasunik immikkoortortaqrpoq.

Allannguutissatut siunnersuummi imm.2 aamma 3-mi, kommunalbestyrelsip isumaginninnikkut misissuinissamik ikiugigallarnissamillu aallartitsinissaat pillugit aalajangiinissaanut piffissaliussat sukateriffigineqarput.

Siunnersuut malillugu kommunalbestyrelsit akunnerit 24-t iluanni isumaginninnikkut misissuinissamik aallartitsinissamik tunngavissaqarnerlutik aalajangissavaat.

Paarsinerluttoqartillugu, nakuusertoqartillugu kinguaassiutitigulluunniit atornerluisoqarsimatillugu, isumaginninnikkut misissuineq ikiugigallarnerlu ingerlaannartumik kingusinnerpaamillu akunnerit 24-t iluanni aallartinneqassappuut.

Tulliullugu allannguutissatut siunnersutit imm.14-iata siusinaartumik imaluunniit pinaveersaartitsilluni sullissinermi paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnissaq, kiisalu inunnik isumaginnittoqarfiup, politiit unnerluussisussaataasullu akornngini paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnissaq pillugu aalajangersakkat imarai. Aalajangersakkat suliarineqarput ilimagineqarmat amerlasuut inatsisilerinermut tunngasunik killilimmik ilisimasaqarneq pissutigalugu eqqugaasinnaasut, makku pineqartillugit nipangiussisussaataanermut tunngasut, paasissutissanut isertuussanut tunngasut kiisalu pineqartunik paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnermut tunngasut.

Aalajangersakkat siunertarivaat kommunini inunnik sullissisut oqilisaanneqarnissaat, kiisalu paasissutissanik paarlaasseqatigiinnermi meeqqat inatsisitigut isumannaatumik sullinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaat, inuit ataasiakkaat pillugit paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnerni ersarissunik paasinarluartunillu malittarisassaqaalernikkut.

Siunnersuutit Ilaqutariinnut Peqqinnissamullu Ataatsimiititaliap aappassaaneerinninnissamut isumaliutissiisutaanni piumasqaatinik akuersinerupput.

Tamatuma saniatigut allannguutissatut siunnersuut inatsisiliornermut tunngasunik tunngaveqartunik aaqqiissutinik arlariinnik imaqarpoq. Imm.1, 4-10, 12-13 aamma 15-17 Inatsisartut Allattoqarfianit inatsiliornermut tunngasunik immikkoortortaata oqaaseqaataanik tunngaveqartumik ilanngunneqarput. Allannguutit oqaatsit oqaaseqatigiiliornerullu imaluunniit piumasaqaatit malinneqarnissaasa iluanni allannguutaanerupput siunnersummullu sunniuteqartussaananik. Allannguutissatut siunnersuummi oqaaseqatigiinnik aaqqiissuteqarnerit taamaallaat tunngaveqarput naalakkersuisoqarfiup Inatsisartut Allattoqarfiannit oqaaseqaatit aatsaat siunnersuutip siullermeerneqareernerata kingorna tigusimammagit, tamatumanilu allannguutissatut siunnersuusiornikkut aatsaat ilanngunneqarlutik suliarineqarsinnaallutik.

Allannguutissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Nr. 1-mut

Aalajangersakkami allannguutip oqaaseqatigiit sisamaanni “pisariaqarnera najoqqutaralugu” attuumassuteqartariaqarneranut atatillugu ilanngunneqarpoq. Attuumassuteqartariaqarneranut atatillugu immikkut oqaaseqaatini siunnersuut Inatsisartuni siullermeerneqarnerani ilaareerpoq. Aalajangersakkami oqaaseqaatinilu allannguut taamaallaat naapertuutitsilissaaq.

Nr. 2-mut

Allannguutip kommunalbestyrelsit piumaffigivai nalunaarutigineqartut tunngavigalugit isumaginninnikkut misissuisoqarnissaanik aallartitsisoqassanersoq akunnerit 24-it iluanni aalajangeeqqullugit, tak. § 45. Allannguut siunnersuummik siullermeerinninnermik sukaterineruvoq.

Nr. 3-mut

Allannguummi ilanngunneqarpoq meeqqamut siorasaarinerit aammalu illoqatigiinni inoqtigiit allat akornani pisunik nakuusernernik siorasaarinnerillu takunninnerit aammattaaq isumaginninnikkut misissuinernek ikiuigallarnernillu aallarniisoqarnissaanik pisussaatitaanernik kinguneqassasut. Allannguutip aalajangersagartaa oqaaseqaatitaalu taamaalillutik naapertuutile. Taassuma saniatigut qulaani pineqartut pisimatillugit kommunalbestyrelsit peqquneqarput erngerlutik kingusinnerpaamillu akunnerit 24-it iluanni isumaginninnikkut mississuinernek ikiuigallarnermillu

aallartitseqqullugit.

Nr. 4-mut

Allannguutip aalajangersakkami allattorsimasut ilanngunnerisigut kommunalbestyrelsit periarfissippaat angajoqqaanngortussanik siunnersuisinnaanngorlugit. Inatsisartuni siullermeerneqarnerani oqaaseqaatit saqqummiunneqartut aalajangersakkami allassimasunut naapertuutilersippaai.

Nr. 5-mut

Kommunalbestyrelsep tapersersortaallunilu attaveqarfigisartagassaq sulisutut allatulli atorfinitsissavaa tapersersortit attaveqarfigisartagassallu taamaasillutik toqqarneqartassanngillat. Aalajangersakkami ”toqqarneqartassaaq” taarserneqarpoq ”atorfinitsissavaa”-mik.

Nr. 6-mut

Meeqqamut illersortip toqqarneqartarnera assigalugu tapersersortitit attaveqarfigisartagassatullu atorfinitsinerni pillagaasimannginnermut uppersarsaammik meeqqanillu pinerliisimannginnermut uppersarsaammik paasissutissanik pisinnaanermik akuersisitsisoqassaaq. Uppersarsaatit qulakkiissavaat meeqqat angajoqqaallu tapersersortitit attaveqarfigisartagassatullu sulisunut tatiginissinnaanissaat.

Nr. 7-mut

Allannguutip kingunerissavaa tapersersortaallunilu attaveqarfigisartakkamut akissarsiaqartitsinertaanullu ersarinnerusumik malittarisassiorsinnaaneq piissasoq aalajangersakkap imm. 3-ata allanngortinneratigut, tassani aalajangerneqarluni tapersersortaallunilu attavearfigisartagaq atorfinitsinneqassassaaq.

Aalajangersakkap siunertaraa tapersersortaallunilu attaveqarfigisartakkamut sulilersitsinissamut piumasqaataatit nuna tamakkerlugu assigiilernissaat.

Tapersersortaallunilu attaveqarfigisartakkat Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu nipangiussisimasussaatitaapput.

Nr. 8-mut

Allannguut oqaatsitigut allannguinerinnaavoq, taamaalilluni aalajangersakkap oqaasertai § 3, imm.4-mi oqaasertanut naapertuunngortinneqarlutik.

Nr. 9-mut

Aalajangersakkap malittarisassiuppaa meeqqap angajoqqaavata aappaata kisimiilluni angajoqqaatut oqartussaaffik tiggummisimappagu, meeqqap angajoqqaami aappaaniinnera. Paarsinissamik akuersissummik piumasoqartoqarneq ajorpoq meeraq angajoqqaamini oqartussaaffimmik tiggumminninngitsumi qaammatit pingasut sinnerlugit najugaqarsimatillugu. Aalajangersakkap taamaalilluni meeqqap angajoqqaaminik takusinnaanerani Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq pillugu inatsimmi § 19-mi, Aalajangersakkami nr.680-imi Juunip 6-ni 2016-mi Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqartumi unioqutitsinnilaq.

Nr. 10-mut

Allannguut oqaaseqatigiinnik ersarissaanerinnaavoq, tassani “kiisalu tamanna pillugu malitseqartitsinerit” taarserneqarlutik “tamakku pillugit suliniuteqareernerimi malitseqartitsilluni suliniutit”. Allannguut oqaatsitigut allannguutaannaavoq imarisaanut allannguutaanngitsoq.

Nr. 11-mut

Aalajangersakkami nr.2 aamma nr.4 angajoqqaat akisussaaffiitut tunngasoq kukkusumik § 23-mut innersuussinertaqarpoq, § 25-imut innersuussinerusussaagaluarluni, tassani pineqarlutik immikkut ittunik tapersiisoqassatillugu kommunalbestyrelsip aalangiisinnaatitaanermik piginnaatitaanera. Allannguutissatut siunnersuutip tamanna aaqqiissavaa.

Nr. 12-mut

Allannguutip kisiat qulakkiissavaa inatsimmi tamarmi taaguutit atorneqartut assigiinnissaat, taamaammat taaguut ”meeqqap atugai” ”meeqqamut pitsaaneq”-mik .

Nr. 13-mut

Aalajangersakkami angajoqqaat akisussaaffiitut tunngasoq kukkusumik § 23-mut innersuussinertaqarpoq, kommunalbestyrelse-p tapersiinerit immikkuullarissut pillugit aaliangiisinnaatitaaffiitut tunngasunik § 25-mut innersuussinerusussaagaluarpoq. Allannguutitut siunnersuutip matumani aaqqiissutaassooq.

Nr. 14-mut

§ 51-mut

Meeqqanut ataasiakkaanut immikkut pisariaqartitsisunut, tassani aamma pineqarput meeqqat pisinnaasammik kinguarsimasut, kommunit suliniarnerini angajoqqaat peqataatinnissaat pingaartuuvoq. Tamanna siusinaartumik pinaveersaartitsinerimi sulinerni aamma atuuppoq.

Taamaattoq ilaatigut sullissisut angajoqqaat peqataatinnginnerini sulianik aalajangersimasunik eqqartueqqaarnissaminut pisariaqartitsisinnaasassapput.

Aalajangersakkap siunertarivaa meeqqat aalajangersimasut ikiortariaqartut pillugit, suliamik sullissisut siusinaartumik imaluunniit pinaveersaartitsinermik suliaqarnermini ikorfartorneqarnissaasa piukkunnarsarneqarnissaasalu periarfissinneqarnissaa. Aalajangersakkap siunertaraa meeqqat immikkut ikiortariallit sapinngisamik siusissukkut pitsaasunik sullinneqartalernissaat, taamaalillutik ajornartorsiutaat alligaluttuinnanginniassammata.

Inuit pineqartut

Aalajangersagaq malillugu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq oqartussat taakkartorneqartut akornanni taamaallaat pisinnaavoq. Tassasut oqartussat, suliffeqarfiit sulianillu sullissisut, kommunimi oqartussaaffeqarfiit sinnerlugit oqartussaaffeqarfiit aalajangersimasut sinnerlugit sulisut. Meeqqat inuillu innarluutillit ilaqutaallu sullinneqarnerini oqartussat pineqarput, matuma ataani isumaginnittoqarfiit, peqqinnissaqarfiup iluani sullissiviit, ullukut ornittakkat, atuarfiit, aamma suliffeqarfiit imminut pigisut imaluunniit nammineq pigineqartut imaluunniit friskole-t pisortat suliassaannik suliarinnittut pineqarlutik.

Maani assersuutaasinnaapput Perorsaanermit Eqqarsartaatsimullu Siunnersuisarfig meeqqanut suliassaqarfimmut ilaasoq aammalu peqqissaasut, nakorsat, kigutit nakorsai kigutigissaasullu peqqinnissaqarfimmi atorfeqartut. Taamaalilluni sullissisut aalajangersimasut kisimik aalajangersakkap ataani paasissutissanik paarlaasseqatigiissinnaapput. Namminersortut pisortanut taakkartorneqartunut sullissisuunngitsut, soorlu spejderit timersoqatigiillu aalajangersagaq malillugu paasissutissanik paarlaasseqatigiissinnaanngillat.

Qaqugukkut paasissutissanik paarlaasseqatigiittoqarsinnaava

Inunnut ataasiakkaanut tunngasunik paasissutissanik paarlaasseqatigiittoqarsinnaanermit piumasqaataavoq, kommunip siusinaarluni pinaveersaartitsiniarluniluunniit suliniarneranut ilaanissaa. Suleqatigiinnerup siunertarivaa meeqqanut sanngiinnernut neqeroorutit ataqatigiinnerunernissaat ataatsimoornerulernissaallu, kiisalu naammattumik peqqinnissap tungaatigut, isumaginninnikkut perorsaanikkut allatullu ilisimasalinnut attaveqarnissap qulakkeernissaa.

Aalajangersagaq atorneqassaaq sullissisoq ulluinnarni meeqqamik sullissinermini meeqqap aalajangersimasup atugarissaarneranut, ineriartorneranut peqqissusaanulluunniit ernumanarsinnaasumik naammattuippat, tassungalu atatillugu ernumassutiminik sullissisunut attuumassuteqartunut allanut ajornartorsiutip annertussusaanik eqqartueqateqarnissaanut. Eqqartuinerup siunertarivaa ernumassuteqarnerup meeqqamut immikkut iliuseqarnissamik nassataqartariaqarnerisooq qulaajaajassallugu.

Paasissutissanik aallernerup siunertaa

Aallarniutitut eqqartuinerit ajornartorsiutip annertussusianik qulaajaanususaapput, eqqartuinerinilu inermiliussat aalajangiinernik assigiinngitsunik nassataqarsinnaapput.

Ajornartorsiut annertunersoq ernumassutaasariaqannginnersorluunniit aallarniutitut eqqartuinerup qulaajassavaa. Meeraq immikkut ikiortarialiussappat, sullissisut nalilissavaat meeqqamut neqeroorutini nalinginnaasuni atuarfimmi meeqqerivimmiluunniit ajornartorsiut suliarineqarsinnaanersoq.

Ajornartorsiulli annertunerussappat sullissisut ajornartorsiutip annertussusianik qulaajaasinnaanatik, imaluunniit isumaqartoqarpat meeqqap immikkut ittumik tapersersorneqarnissamik pisariaqartitai nalinginnaasumik neqeroorutinit ikiorserneqarsinnaanngitsut, nalunaarummik suliaqartoqartariaqarpoq.

Paasissutissat sorliit paarlaasseqatigineqarsinnaappat

Oqartussat pineqartut akornanni meeqqanut ataasiakkaanut ilaqutariinnilu inissisimaneranut tunngassuteqartunik taamaallaat paarlaassisoqarsinnaavoq. Inummut ilaqutariinnermullu tunngassuteqartut uani pineqartumi tassaapputaaq meeqqap ineriartorneranut pissusaanullu tunngassuteqartut, ilaqutaanut tunngassuteqartut, atuarfianut tunngassuteqartut, peqqissusianut tunngassuteqartut, sunngiffimmi suliarisartagaanut tunngassuteqartut ikinnguteqartarneranullu tunngassuteqartut, kiisalu attuumassuteqartunut allanut tunngassuteqartut. Taamatutaaq meeqqap aalajangersimasup angerlarsimaffia pillugu paasissutissanik paarlaasseqatigiittoqarsinnaavoq, kisianni aatsaat paasissutissat taakku meeqqamut iliuseqarnernut pisariaqartinneqarpata.

Oqartussat pineqartut akornanni siusissukkut pinaveersaartitsinermilu suliani pisariaqartutut isigineqassappat paasissutissanik paarlaasseqatigiinnerit aatsaat pisinnaapput. Meeqqat pineqartut tassaassapput atugassarissaarnermikkut, ineriartornermikkut, peqqissutsimikkullu ernumanartortaqartut, taamaattumillu siusissukkut pinaveersaartitsinermilu tamakkiinerusumik iliuseqarnissamik pisariaqartitsisutut nalilerneqartut. Inunnut ataasiakkaanut tunngasunik paasissutissanik paarlaasseqatigiinnerup kingunerissavaa meeqqap ajornartorsiutaasa annertusiartunnginnissaat qanoq iliorfigiuminaassinissaallu, taamaattoqartillugu angerlarsimaffiup avataani inissiisoqarnissaa pisariaqalerluni.

Aalajangersagaq taamaallaat atorneqartariaqarpoq meeqqat kingusinnerusukkut navianartorsiorsinnaanermut, assersuutigalugu sumiginnagaanermik, atuarunnaarnermik imaluunniit pinerluuteqartalermik navianartorsiortutut nalilerneqarpata.

Inuit ataasiakkaat pillugit paasissutissanik paarlaasseqatigiittoqassappat piumasaqaataavoq sullissisut pineqartut nammineerlutik ajornartorsiutip qanoq ittuuneranik naliliiniaqqaarnissaat. Taamaattoq uani pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu sullissisut tamatigut ajornartorsiutip qulaajarnissaanut naatsorsuutigineqaannarsinnaanngimmata.

Ajornartorsiutip qanoq annertutiginera ilusaalu tamakkerlugu isigineqarsinnaaneq ajorpoq ingammik aallaqqaataani ingammillu meeqqap mikinerani. Taamaammat pingaaruteqarpoq suliani taamaattuni oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit akornanni ajornartorsiutip qulaajarneqarnissaa, meeqqap

ajornartorsiutaanik iliuseqajaarnissaq imaluunniit pinaveersaartitsinissaq qulakkeerniarlugu. Siunertaavoq oqartussanit ataatsimoorussamik ajornartorsiummut qulaajaanissap ikorfartorneqarnissaa piukkunnarsarneqarnissaasalu.

Taamaattumik paasissutissanik oqartussaasunit pineqartunit pisariaqartunik taamaallaat paarlaasseqatigiittoqarsinnaavoq taamaalillutik meeqqap pineqartup ikiorneqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnersoq nalilerumallugu.

Nalunaartussaataaneq

Pisortani sullissisunut pisortanilluunniit inuussutissarsiortinneqartunut nalunaartussaataaneq pillugu inatsisip § 16-ia innersuussutigineqarpoq. Piviusumik meeraq pillugu erumassuteqaraanni sullissisut pineqartut aqqissutissat assigiinngitsut marluk isumaliutigissavaat.

Isumaliutigineqassaaq meeqqap atugaanik sukumiinerusunik paasisaqarniaraanni suleqatit susassaqartut oqartussaasoqarfiit assigiinngitsunik suliallit akornanni nalunaarutiginninnginnermi eqqartueqqaarnerit pisassanersut, immaqaluunniit meeraq nalinginnaasuni ikorfartorneqassanersaq. Assersuutigalugu sullissisut akornanni meeqqamut tunngasunik nalornissuteqartoqartillugu tamanna aqutaasinnaalluortoq.

Sullissisut eqqarsaatigeqqaartariaqarpaat meeqqamut tunngasut erumassutsitik piaartumik nalunaaruteqarnermik nassataqartariaqarnerisut, inunnik isumaginnittoqarfik siusissukkut akuutilerlugu. Tamanna pisariaqarsinnaavoq meeraq nakuuserfigitissimanersaq erumassuteqaraanni.

§ 52-mut

Aalajangersagaq oqartussat meeqqanut atugarliortumut suliassaqarfimmi, suliambut aalajangersimasumut atatillugu paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik mianernartunik paarlaasseqatigiissinnaanerannik pisinnaatitsissummik imaqarpoq. Paarlaasseqatigiissinnaasut tassaapput inunnik isumaginnittoqarfimmi sullissisut.

Meeqqap nakuuserfigineqarnissaanut pinaveersaartitsisineq anguniarlugu paasissutissanik paarlaasseqatigiissinnaatitaaneq inatsisimmi pisinnaatinneqarpoq. Assersuutigalugu meeraq angajoqqaaminit, ilaqtaminit qanigisalluunniit kammalaataannit nakuuserfigineqarsimanersaq erumassutigineqarpat, sulilu tamanna qularnaarneqarsimangippat, tamanna pisinnaavoq.

Kommunit oqartussaaffiini paasissutissanik ingerlatitseqiinerit periarfissaasinnaapput nakuusernernerik suliani assersuutigalugu naleqquttuusinnaalluni suliap aallartinissarnerani, aammalu pasitsaassinerinnaq pineqartillugu. Misilittakkat takutippaat pisuni politiinut tunniussinissamut tunngaveqarnerisat nalilersoruminaassinnaasartoq, oqartussallu paasissutissanik politiit misissuinerminni nangitsinerminnilu atorsinnaasaannik tamatigut naleqquttumik paasissutissanik ingerlatitseqqittarsimangitsut.

Taamaattumik pingaaruteqarpoq kommunini oqartussat inatsisitigut erseqqissunik tunngaveqassasut politiinut suliani aalajangersimasuni paasissutissanik ingerlatitseqqiinissaminnut, anguniarlugu nalunaaruteqarsinnaanerup qulaajarneqarnissaa. Politiillu kommunini oqartussanit saaffiginnissutit nalunaarsussavaat, taamaalillutik kingusinnerusukkut takusinnaaniassagamikku meeraq aalajangersimasoq pillugu saaffiginnissutit arlaqarnerisut imaluunniit kanngunarsaasartut pineqartut arlaleriarlutik nalunnaarutigineqartarsimanersut.

Paasissutissanik ingerlatitseqqiisinnaanermut periarfissaq politiinut kommuninilu oqartussanut, naleqquttuusinnaavoq, taamaalillutik suliap ingerlanissaanut iliuusissat eqqarsaatigineqartut naleqquttumik ataqatigiissaarneqassammata. Politiit kommuninilu oqartussat inunnik isumaginninnikkut suliat qanoq ingerlanissaannut aaqquissuussisinnaapput politiit misissuinerisa saniatigut politiit misissuinerannut ajoqutaanngitsumik.

Paasissutissat ingerlatinneqaqqusaasut tassaapput inunnut ataasiakkaanut tunngasut ilaqutariinni, peeqqissutsikkut, inuttullu atugaanut pissutsit. Kommunini oqartussat sulimi isumaginninnermut tunngasortaa ingerlatiinnassavaat Politiit pinerluttoqarsimasutut misissuinissamik naliliigaluarpataluunniit.

Nr. 15-mut

Aalajangersakkami oqaaseqatinni uiguutit aappaanni ”,kiisalu ataatsimiititaliap ataatsimiinnerinut aningaasartuutit akilissavai” peerneqarpoq , tamanna imm. 3-mi ilaareemat, tassani aalajanerneqarluni Meeqqat pillugit Paasisimasalititut Qitiusumik Ataatsimiititaliamit aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqartassasut.

Nr. 16-mut

Naalakkersuisut akissarsiaqartitsisinnaanermut malittarisassiorsinnaasut alajangersaakkami peerneqarpoq, oqaaseq ”akissarsiaqartitsineq” peerneratigut. Allannguummut peqquataavoq Inatsisartunut Naalakkersuisunullu il.il. ilaasortanut akissarsiaqartitaanerat il.il pillugit Inatsisartut Inatsisaanni kapitali 7-mi allaqqareermata.

Nr. 17-mut

Aalajangersakkami allannguut taamaallaat normunik kiisalu ullut allassimaffiinik peersitsineruvoq, Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqquissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11 aamma 12. november 2001-imeersumut innersuusinnermut taamaalilluni aalajangersagaq inatsisiliornermut tunngasunut najoqqutassanut naleqqussarneqarluni.